

RASSIAENE —

Den 16 sept. ble Oslo skaket opp ved at tyskerne sammen med norsk politi sperra av store områder i byen. Tyske politisoldater tok oppstilling med mitraljøser på gatene mens hus etter hus ble nøyaktig gjennomsoekt.

Tildragelsen er ikke ny, vi kjenner liknende overgrep fra andre land og også fra andre norske byer. Over alt har det vært det samme hensynsløse og brutale bruddet på lov og rett. Over alt har også grunnen vært den samme: Nasistenes paniske redsel for den underjordiske fronten. Det de tilsikter er å skremme de frihetselskende patriotene til passivitet.

Men nasistene regner feil. Begrepet passivitet eksisterer ikke for ærlige nordmenn. Vi svarer med å mangedoble innsatsen vår. Bare ett har russiaen lært oss, nemlig at vi skal vise omtanke, oppfinnsomhet og pågangsmot som helt overskygger de nasistiske overgrepene.

K. 500.00. V. V. 20.00. M. K. 1000

MORDET i Breigata i Oslo ble begått av statspolitibetjentene Julius Flessjø, f. 24/8-20, Rosenborggata 15, 3 etasje, h/Kjelstrup og Kjell Dorff Moestue, f. 8/7-21, Sofies plass 1, 2 etasje. Sønn av tannlege Moestue. Disse to mordere bør huskes.

FARLIGE FOLK: Gunhild Svendsen, Vognmannsgata 5. arbeider på Victoria Hotell, Fredrikstad. Kjell Heyerdahl, Delenenggt. 38 og Henry Johansen, adr. Hansen, Galgeberg 3, oppgang H. V.

FASCISTENE har slått stort opp om massegraver de nå plutselig og «uventet» har funnet. Således har de

funnet en massegrav i utkanten av Vinnica som angivelig skal inneholde lik fra 1938 og 39. Fascistene som søker å bortlede oppmerksomheten fra sine ugjerninger og slette ut sporene etter seg har i det siste forsøkt seg med et nytt trikk. Det er offentlig gjort en protokoll av gestapoagenter og leiede provokatører som ble sendt til Vinnica og som er blitt kalt en komisjon av professorer og sakkyndige. Dette er et forsøk fra fascistene på å kaste skylden for sine egne forbrytelser over på sovjet-myndighetene ved å tilskrive dem sine egne forbrytelser. Disse falskmyntnere har den frekkhet å stille saken helt på hodet. Etter 2 års okkupasjon finner de helt tilfeldig en massegrav. Fascistene vil ikke ha vanskelig for å finne massegraver, for de har selv gravet dem. Etter å ha trengt inn i sovjet-byer og landsbyer har de myrdet tusener av uskyldige menn, kvinner og barn. Etter å ha skutt dem ned har de begravd dem i massegraver, antitankgraver, gruber og hulveier. Her kan de finne titusener av lik. De vil ikke ha vanskelig for å finne f.eks. massegravene ved Vitepsk hvor tusenvis av fredelige sovjetborgere er begravd. De vil ikke ha vanskelig for å finne mengder av lik av sovjetborgere som ble myrdet ved Kiev. Ved en hulveligger likene av hundrevis av mennesker som de tyske bandittene har pint ihjel og skutt. I Pskov hvor 800 innbyggere ble myrdet og i nærheten av Smolensk ligger 1800 innbyggere fra byen begravet. Her grov tyskerne ned døde og levende sammen, og lengde etter kunne man se jorden bevege seg over graven og høre stønn. Alt ettersom sovjet-jorden blir befridd finner den røde arme stadig flere slike vidnesbyrd om fascistenes forbrytelser og de har sikkert mange flere slike oppdagelser å gjøre —

FRIHETEN

Nr. 30 1943 - KAMPORGAN FOR NORSKE PATRIOTER

POLITISK SAMLING!

Vi står framleis foran den hardeste delen av friidomskampen vår mot de nasistiske undertrykkerne. Skal vi naakte virkelig å kunne rette avgjørende slag mot fienden så er det nødvendig at alle frihetselskende menn og kvinner samler kreftene sine til aktiv innsats. Dette gjelder arbeiderklassen kanskje mer enn noen annen del av folket på grunn av den rollen arbeiderklassen spiller i produksjonslivet. I dag er det da også bare få innen arbeiderbevegelsen som ikke ser hvilke krevende situasjoner stiller og som derfor ennå søker å holde liv i de gamle partistridighetene. For storparten av de norske arbeidere derimot står bare ett eneste spørsmål på dagsorden, nemlig å konsentrere alle arbeiderbevegelsens krefter til rammende slag mot undertrykkerne. De fagorganiserte arbeidere har da også bare ett eneste krav til lederne sine, nemlig å sveise de illegale organisasjonene sammen slik at de kan samle og lede klassens krefter i kampen slik at arbeiderklassen sammen med de andre frihetselskende nordmenn kan ødelegge den krigsviktige produksjonen, lamme nasistenes transport- og sambandssystem og organisere den direkte kampen mot okkupasjonsstyrkene.

Det samme kravet som stilles til den illegale ledelsen, stilles til den legale ledelsen utenfor landets gren-

ser. Også disse kan bidra til å realisere en virkelig samling av arbeiderbevegelsen, men deres største oppgave blir å understøtte kampen materielt.

Samlingskravet springer fram som en nødvendighet i den nåværende situasjon, men vi må ta sikte på at samlingen kan bli varig. Bare en arbeiderbevegelse som står solid sammensveiset på klart ideologisk grunn vil kunne garantere folket at demokratiet sikres og bygges ut. Derfor forutsetter samlingen at en går til bunns i alle saklige motsetninger, uten at vi derfor gir oss ut på en ørkesløs diskusjon slik at vi glemmer de krevende oppgavene som situasjonen i dag stiller.

Kravet om samling av arbeiderklassen i ett forenet arbeiderparti reises også av de fagorganiserte arbeidere som nå befinner seg i Sverige. Representanter for bygningsarbeiderne har fremmet et forslag, hvor det bl. a. heter:

«De vansker som har oppstått for arbeiderklassen i Norge har ført til at de politiske stridighetene innad i arbeiderbevegelsen og på arbeidsplassene stort sett har opphørt. Arbeiderne har derved selv skapt forutsetningene for en enhetlig arbeiderbevegelse til vern om det arbeidende folks felles interesser. Det er i første rekke de fagorganiserte arbeidere som har gjennomført dette. Det vil derfor være naturlig at fag-

illegale grupper og at resultatene lot vente på seg.

Imidlertid har det ved dyktig, energisk og utholdende arbeid lyktes å få snudd,

ende tidspunkt er ikke heldig. Det kan føre til splittelse og indre strid, og det må unngås. Slike forslag må, hvor gode og velmente de enn er, vente til et mer

Gi fagforeningskontingenten som minimum til illegalt arbeid!

ROTTENE —

Når rottene værer fare forlater de skipet. Slik er det også med de folk som i glansperioden til ns meldte seg inn i partiet. No forsøker de å komme seg bort fra sin fortid. Utmeldelsene kommer daglig i bunker, så av den ene prosent som den store Q fikk med seg av det norske folk er det no snart bare få promiller igjen. I og for seg må en se dette som et gledelig tegn. Det er klart at for oss som kjemper for et fritt land, er det hyggelig å se at motstanderen blir svakere og svakere.

Det som imidlertid har stor interesse er at de medlemmer som har meldt seg ut tror at de derved er reddet og heretter kan bli betraktet som gode nordmenn.

Vi skal se litt på disse folk — I 1940 gikk de inn i ns. De mente sikkert den gang at partiet vilde by dem betingelser for framgang og velvære. Det var også mange av dem som fikk disse forhåpninger oppfylt. Innen vår administrasjon

organisasjonen opptar arbeidet for å videreføre en samling av alle krefter for gjennomføring av arbeiderbevegelsens grunnprinsipper. Møtet vil henstille til landsorganisasjonens sekretariat i Stockholm og London å oppta dette spørsmål til behandling og utarbeide retningslinjer samt fremkomme med forslag for en politisk samling av arbeiderklassen i Norge».

Vi fagorganiserte arbeidere krever av lederne våre at de fører arbeiderklassen i effektiv, aktiv kamp for å fri landet, og vi krever politisk samling for oppbyggingen etter krigen. La dette være betingelsen for at fagbevegelsen støtter opp om den politiske arbeiderbevegelsen.

finner vi i dag en hel del av disse lykkejegere, delvis i meget godt lønnede verv. Men i dag er det noe annet som trykker. De tar til å se enden på krigen, enden på nasistenes regime. Da gjelder det å komme seg bort fra kjøttgryten, no er det ikke lenger den fete stilling som lokker, no er det kjærligheten til livet som er det avgjørende.

Hva gjorde disse folk ved å støtte opp om ns? Jo, de skaffet ns det, om riktignok svake, ryggstøt som det hadde. De hjalp ns til å sette en rekke meget dyktige, veltjente offentlige funksjonærer på bar bakke og plasere sine egne der i stedet. Ved å få gjennomført dette klarte ns å få folk praktisk talt over hele administrasjonen. Ikke slik å forstå at de fikk tak i styret noen steder, men de fikk skapt den uhygge og lummerhet som er særpreget der hvor den slags folk kommer inn.

Det er klart at disse folk har gjort nettopp det som en god nordmann aldri bør gjøre, de har hjulpet landssvikerne til å holde samfundsmaskineriet gående.

Hva vilde de ha gjort dersom tyskerne hadde fortsatt å gå fram? Er det noen som tror at de DA vilde meldt seg ut av ns? Å, NEI, DA vilde de nok ha fortsatt sin virksomhet til fordel for nasistene.

De må også dømmes ut fra dette synspunkt. Det bør en gang for alle slås fast at de som en gang for alle har deltatt i ns sitt undergravningsarbeid her i landet, de kan ikke få igjen en plass mellom nordmenn. De er skadedyr som må behandles deretter.

Det virker nedslående på det frie Norges kvinner og menn når de ser at en slik person blir omtalt på en fordelaktig måte. Vi må se det som et varsel om at det er nordmenn

som vil være stemt for unfallenhet når boet skal gjøres opp. Det vil være folk som vil gå inn for at ns-medlemmer skal få hederlig omtale og slippe enhver form for tiltale hvis de bare har sørget for å komme ut av partiet da det begynte å bli klart også for dem hvem som vilde vinne. Vi har fått et vink om at det er folk som vil stille disse rottene på like fot med alle norske kvinner og menn som har kjempet kampen med livet som innsats.

Vi vil få si fra at den slags tanker bør skrinlegges jo før jo heller. De folk som har kjempet her på heimefronten og som har fått føle hva det vil si å leve blant slikt krapyl de vil forlange, og i tilfelle sørge for å gjennomføre, den behandling som rottene har fortjent.

Vi er selvsagt merksam på at det finnes en del innen ns som har utført et slikt arbeid at de må bli å frifinne, men det skal ikke gjøres av folk som tilfeldig sitter med makt til å behandle slike saker, det skal gjøres av en domstol som har den tillit innen det norske folk at dommen vil bli betraktet som lov. Kunde som er frikjent ved en slik rett, bør bli betraktet som nordmenn.

La oss slippe flere takketalere til folk som har gått aktivt inn for ns.

CHRISTMAS MØLLER

holdt forrige uke en tale til det danske folket. «Det var som om livet ble bedre å leve etter 28 august», begynte han. «For da gikk Danmark aktivt inn i krigen på de alliertes side. Og nå, da det danske folket har tatt skrittet fullt ut må

det fylle sin plass som aktiv krigførende».

Etter en kort omtale av krigssituasjonen fremholdt han at det danske folket hadde hentet inspirasjon og kraft fra Norges kamp. Og i dag kan ikke Danmark skuffe med å slippe av på krigføringen sin. Hver danske må på sin plass gjøre sitt for å vinne seiren hurtigst mulig. For sannhetens og rettens skyld må folket kjempe videre. Slike tilstander som hadde rådet før 28 august måtte ikke komme tilbake for på den måten kan ikke de frihetselskende folkenes innsats krones med held. Hvor liten innsats den enkelte enn kan gjøre i kampen mot de tyske undertrykkerne, så blir det samlet til avgjørende hjelp i de alliertes krigføring. Sabotasjen og motstanden må derfor fortsette.

Visstnok kan kampen kreve ofre og veien som det danske folket så herotisk har valgt kan bli besværlig å gå, men, sluttet Christmas Møller talen sin: «Det danske folket vil svare på samme måte som Per Gynt svarte bøygen: «Tvers i gjennom om aldri så trangt!».

NORGES STATSBUJETT

kunngjort 22 september.

Samlet sum kr. 135 mill. kr. eller 7.6 mill. pund. Kurs 17.70.

3,8 mill. pund til forsvaret (50 pst)
1,9 « « « gjeldsavdr. (25 «)
1,9 « « « sivile formål 25 «)

Innkjøp av varer til etter krigen (er ikke oppført på budsjettet, men er holdt utafør.

Sine inntekter har staten tatt på følgende måte:

0.3 mill. pund ved institusjoner o.l. og resten ved Notra Schip.

Skattetrekkene for nordmenn i fart

illegale grupper og at resultatene lot vente på seg.

Imidlertid har det ved dyktig, energisk og utholdende arbeid lykkes å få snudd,

ende tidspunkt er ikke heldig. Det kan føre til splittelse og indre strid, og det må unngås. Slike forslag må, hvor gode og velmente de enn er, vente til et mer

Gi fagforeningskontingenten som minimum til illegalt arbeid!

utafor England skal ikke røres no, men ordnes etter at landet er fritt igjen.

Av de 1.9 mill. pund som er bevilget til sivile formål, går 0.87 til handelsdepartementet, 0.25 til sosialdepartementet og 10 prosent til utenriksetaten.

OFFISERER fra den 6 tyske arme i Russland har sendt ut et opprop til de tyske soldater, hvor det til slutt heter:

Vi generaler, offiserer og soldater fra den 6 tyske arme er innstillet på å gi våre kameraters hittil meningsløse offer ved Stalingrad en dyp historisk mening. Deres død skal ikke være forgjeves. Av det bitre minne om deres død skal en erkjennelse oppstå som viser veien til Tysklands redning. Tyskland venter av dere at dere ser sandheten i øynene. Nazi-regimet vil ikke betre den vei som kan føre til fedrelandets redning. Derfor må det erklæres krig mot dette forferdelige regime og det må dannes en regjering som støtter seg på folkets tillit. Bare en slik regjering kan skape betingelsene for at Tyskland kan komme ut av krigen med ære og umuliggjøre en ny krig. Ta initiativet i deres hender, offiserer og generaler. Hele armeen og det tyske folk vil støtte dere. Krev at Hitler og hans regjering øyeblikkelig skal tre tilbake — Kjemp skulder til skulder med folket for å fjerne Hitlerregimet og redd dermed Tyskland fra følgerne av en katastrofe. Oppropet slutter med: «Leve et fritt, fredelig og uavhengig Tyskland!».

I TIDSSKRIFTET

«Krigen og arbeiderklassen» i Moskva slåes det til lyd for opprettelse av en permanent britisk-russisk-amerikansk komite som skal fremme det militære og politiske samarbeide mellom de forente nasjoner.

PANIKK BLANT QUISLINGENE

Ved et ns-møte som ble holdt i august i Sarpsborg, gikk fylkeslederen; dr. Høreid så langt at han åpent forutsa partiets undergang. Hele hans opptreden vitnet om at han anså slaget for tapt. Han hånte partiet for dets unnfallenhet og for at det til stadighet mistet medlemmer.

«Vi er for svake», uttalte Høreid. «Vi henger i en tråd, vi henger i en sytråd. Det nytter ikke å gå fram som vi har gjort i Norge. Det nytter ikke lengre å bruke vold mot nordmennene. Når en invasjon kommer, blir vi ialfall likvidert», uttalte ns-lederen i Østfold fylke.

MEN PANIKKEN sprer seg, først nedover i medlemsrekkene, men også oppover helt til topps innen partiet. Quislingministeren Hagelin erklærer seg for «jøsning» og Blehr går til angrep på Reichskommisariatet. Han uttaler sin missnøye med dets framferd og dets understøtting av tyske kapitalinteresser. Han hevder at quislingene ikke på forhånd er kjent med mange av åtgjerdene til Reichskommisariatet, og at han tar avstand fra loven om opprettelse av ro og orden,

FRIHETEN

Nr. 31 1943 - KAMPORGAN FOR NORSKE PATRIOTER

RUSSLAND VENTER PÅ FRONT NR. 2

Ilya Ehrenburg i G. H. & T. 9/9.

For et år siden raste kampene i Stalingrad. Tyskerne var på vei oppover de Kaukasiske fjellene. Selv Hitler synes vel at det er uendelig lenge siden, for ikke å snakke om 1941, da tyskerne hver eneste dag erobret en ny by. Da hørte Moskva hver kveld luftvernkanonene og radioens varsel om flyalarm. Og Berlin fråtset i særmeldinger.

Nå er rollene byttet om: Berlinerne må lytte til luftvernkanonene og bombenes eksplosjoner, mens Mskovittene fryder seg over de russiske seirene og kanonenes seiersalutter.

Utlendingene kan spørre seg hvorfor russerne så ofte påpeker nødvendigheten av en front nr. 2 i vest? Når russerne har befri de veldige områdene fra Vladikavlas til Mariopol og fra Stalingrad til Poltava, så kan de vel også klare det som tyskerne enda har okkupert av Russland? Jeg skal prøve å besvare spørsmålet.

Jeg skal ikke befatte meg med statsmennenes meninger, for de sier selv fra når de finner det nødvendig. Jeg skal i stedet gjøre meg til talsmann for gjennomsnittsmennesket i den røde arme.

Hvordan har russerne kunnet oppnå sine store seire? Ved selvopp-

ofrelse i hele folket og hos hvert enkelt individ. Den klare ettertanke som veier problemene trenges i en krig. Men det går ikke å vinne en krig med aritmetikk, selv om krigen har sin egen aritmetikk. Folk kaller ofte sine seire for undere. Men de er ingen undere, det er krigens lover som krever dømmekraft og omtenk-somhet. Jeg spør en løytnant: «Hvorfor har De fått Deres orden?». Han svarer: «4 panservogner, derav 2 tigertanks». Han sier det på samme måte som han taler om raphøns. Bare med aritmetikk klarer en ikke noe. Tykkelsen i panseret kan angis med sifre, men ikke vreden og motet hos denne løytnanten.

I de første krigsmånedene satt de franske strategene på sine kafeer og regnet ut hvor overlegen Frankrike vilde være i materiell i 1941. Våren 1940 viste hvor unødvendige disse reknestykkene var. I juni 1943 regnet noen tyske strateger sammen sine stridsvogner og materiell og fastsatte etappene for å rette ut kroken ved Kursk. I måned senere begynte de å stake opp etappene for retretten. Når de på den andre siden av Atlanteren sitter å regner ut hvor mange fly de vil ha i 1945, så smiler det russiske folket et bittert smil.

De russiske seire er forbunnet med kolossale ofre. Det gjelder ikke bare ved frontene, men hele folket

illegale grupper og at resultatene lot vente på seg.

Imidlertid har det ved dyktig, energisk og utholdende arbeid lyktes å få snudd,

illegale grupper og at resultatene lot vente på seg. Imidlertid har det ved dyktig, energisk og utholdende arbeid lyktes å få snudd,

Gi fagforeningskontingenten som minimum til illegalt arbeid!